

JAARSTUKKEN

2019

Inleiding

Armoede beperkt zich niet tot enkel materiële tekorten, maar is veelal een complexe problematiek waarbij ook andere elementen een rol spelen. Met armoede hangen ook zaken samen als schulden, werkloosheid, slechte gezondheid, niet deelnemen aan maatschappelijke activiteiten, schooluitval, slechte woonomstandigheden, verslavingsproblematiek e.d.

De bestrijding van deze problemen kan niet beperkt blijven door alleen materiële ondersteuning, maar vraagt een bredere benadering. Armoede in deze brede betekenis betekent sociale en maatschappelijke uitsluiting. Met andere woorden: je bent niet alleen arm als je te weinig geld hebt, maar vooral ook als dat betekent dat je niet mee kunt doen in de maatschappij en niet meer ziet hoe je uit die situatie kunt komen. Om armoede te bestrijden, is dan ook een samenhangende aanpak ter verbetering van de situatie op alle genoemde terreinen nodig.

Beleid en wetgeving

De toenemende ongelijkheid is slecht voor de maatschappelijke samenhang. Om deze ongelijkheid niet nog verder uit de rails te laten lopen, blijft een ruimhartig minimabeleid gekoppeld aan een laagdrempelige schulddienstverlening van het grootste belang. Deze visie komt terug in het Minimabeleid 2016, de Visie op de Schulddienstverlening en het Beleidskader Samen Wageningen. In het beleidskader is een aantal doelstellingen en resultaten opgenomen die deels overeenkomen met de uitgangspunten uit het Minimabeleid 2016 en de Visie op de Schulddienstverlening en deels hier aanvullend op zijn. Naast ons beleid zijn ook de Participatiewet, de Wet maatschappelijke Ondersteuning en de Gemeentewet op het minimabeleid van toepassing.

Bereik en uitvoering van de regelingen

De selectie-criteria om tot de onderstaande aantallen te komen zijn in lijn met die van de halfjaarrapportages voor het sociaal domein.

Welsaam

Welsaam voert binnen Samen Wageningen de preventieve hulp en ondersteuning uit op het thema Armoede. Er is een deelplan 'voorkomen van schulden en armoede' opgesteld, dat nu wordt uitgevoerd. Door middel van Schuldhulpmaatjes, ondersteuning bij de thuisadministratie en financiële ondersteuning van de speelgoed-, voedsel- en kledingbanken wordt ingezet op preventie, vroegsignalering en het voorkomen van verergering van schulden. Ook het verminderen van nadelige effecten van armoede wordt met deze acties aangepakt. In de bijlage Monitor 2019 Welsaam zijn de resultaten van de monitor van Welsaam weergegeven.

Individuele inkomensvoetingsregeling

De individuele inkomensvoetingsregeling wordt op grond van de Participatiewet verstrekt aan inwoners die over een aaneengesloten periode van 36 maanden een inkomen ontvingen tot 130% van de toepasselijke bijstandsnorm. Op individuele basis wordt beoordeeld of er recht bestaat op deze toeslag. In 2019 is 428 keer individuele inkomensvoetingsregeling toegekend, in 2018 is 360 keer individuele inkomensvoetingsregeling verstrekt.

Collectieve Aanvullende Zorgverzekering (CAZ)

Minima met een inkomen tot 130% van de toepasselijke bijstandsnorm kunnen een bijdrage krijgen in de aanvullende premies van de zorgverzekering. Mensen met hoge zorgkosten kunnen zich verzekeren voor het wettelijk eigen risico. In 2019 hebben 1.183 mensen (incl. gratis meeverzekerde kinderen) gebruik gemaakt van de CAZ. Dit is een stijging t.o.v. 2018, toen maakten 1.167 personen gebruik van de CAZ.

'Ik-doe-mee'-fonds

Inwoners met een inkomen tot 130% van de toepasselijke bijstandsnorm kunnen uitgaven voor sportieve en culturele activiteiten bij het 'Ik-doe-mee'-fonds declareren (tot een bepaald maximum). Deze regeling stimuleert de participatie van minima en wordt uitgevoerd door een lokale organisatie. In 2019 hebben 1196 huishoudens gebruik gemaakt van het 'Ik-doe-mee'-fonds, in 2018 hebben we gerapporteerd dat 1587 huishoudens deel hebben genomen. In 2019 is de uitvoerder van het 'Ik-doe-mee'-fonds op een andere manier gaan registreren en zijn huishoudens die wel bekend zijn maar geen declaraties indienen niet meer meegenomen in de aantallen.

Kwijtschelding van eigen bijdrage bij Wmo-voorzieningen

Aan belanghebbenden met een inkomen tot 130% van de toepasselijke bijstandsnorm wordt

kwijtschelding verleend voor de eigen bijdrage voor individuele Wmo-voorzieningen. In 2019 is per periode van 4 weken aan gemiddeld 492 huishoudens kwijtschelding van de eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen verstrekt. In 2018 waren dit gemiddeld 520 huishoudens.

Regeling Chronisch zieken en Gehandicapten

Voor chronisch zieken en gehandicapten met een inkomen tot 130% van de toepasselijke bijstandsnorm is de regeling Chronisch zieken en Gehandicapten ingevoerd. Ook mensen met een hoger inkomen kunnen in speciale gevallen in aanmerking komen voor de regeling. De regeling houdt in dat inwoners jaarlijks een bedrag ter hoogte van het wettelijk eigen risico voor zorgverzekeringen kunnen declareren. In 2018 hebben 993 inwoners deze tegemoetkoming ontvangen, in 2019 waren dit 1.013 inwoners.

Kwijtschelding van gemeentelijke heffingen

Inwoners met een inkomen tot 100% van de toepasselijke bijstandsnorm kunnen voor verschillende gemeentelijke belastingen een kwijtschelding aanvragen. De inkomensgrens is wettelijk bepaald. In 2019 zijn 857 aanvragen toegekend of gedeeltelijk toegekend. In 2018 waren dit 1.101 aanvragen. Nog te behandelen aanvragen zijn niet meegenomen in deze aantallen. In paragraaf 6 is meer toelichting gegeven op de gemeentelijke heffingen en de toename van kwijtscheldingen.

Individuele Bijzondere Bijstand

Individuele Bijzondere Bijstand wordt verstrekt voor noodzakelijke kosten die niet uit het reguliere inkomen betaald kunnen worden. Voor de Individuele Bijzondere Bijstand wordt geen inkomensgrens gehanteerd maar gelden draagkrachtregels. In 2019 hebben 605 inwoners gebruik gemaakt van bijzondere bijstand, in 2018 waren dit 602 inwoners.

Schuldhulpverlening en budgetbeheer

Naast de preventieve activiteiten binnen Welsaam wordt ook curatieve schuldhulpverlening en budgetbeheer ingezet. Eind 2019 waren 111 inwoners in budgetbeheer en 81 in schuldbemiddeling. Van deze 192 inwoners hebben 42 inwoners een traject in beide regelingen.